

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Asan/19/2020
Identifikačné číslo spisu: 2019200071
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:2019200071.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Malíšovej a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu: J. K. - AUTOSÚČIASTKY NOCHA, A. Hlinku 3044, 926 01 Sereď, právne zastúpený: Mgr. Roman Lauko, MBA, adresa trvalého pobytu B. XXXX/XX, XXX XX P., proti žalovanému: Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 21/A, P. O. BOX 29, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0146/99/2018 zo dňa 14. januára 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného (sťažovateľa) proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/27/2019-110 zo dňa 11. júna 2020, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/27/2019-110 zo dňa 11. júna 2020 sa z r u š u j e a v e c s a m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

O d ō v o d n e n i e

I.

Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Trnave (ďalej ako „krajský súd“) rozsudkom č. k. 14S/27/2019-110 zo dňa 11. júna 2020 (ďalej ako „rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného - Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave (ďalej ako „žalovaný“) č. SK/0146/99/2018 zo dňa 14. januára 2019 a rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj (ďalej ako „prvostupňový orgán“) č. I/0592/02/2017 zo dňa 14. februára 2018 a vec vrátil na ďalšie konanie prvostupňovému orgánu. Zároveň krajský súd rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Opravným uznesením - č. k. 14S/27/2019-132 zo dňa 19. augusta 2020 zmenil krajský súd v odôvodnení rozsudku slovné spojenie „inšpektorát práce“ nahradil spojením „Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie“ (vo všetkých príslušných gramatických tvaroch) a zároveň tak, že v texte odôvodnenia rozsudku namiesto „vyhlášky č. 461/2009 Z.z.“ má byť správne uvedené „vyhlášky č. 464/2009 Z.z.“.

3. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu, ktoré sa viazali k zisteniam správnych orgánov, že žalobca porušil zákaz uvádzať na trh Slovenskej republiky, sprístupniť na trh Slovenskej republiky alebo ponúkať zvláštne výstražné svietidlá modrej farby, červenej farby alebo kombinácií červenej farby a modrej farby alebo zvláštne výstražné znamenia iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať v zmysle ustanovenia § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z., nakoľko pri kontrole vykonanej dňa 27.09.2017 bolo v prevádzkarni žalobcu zistené, že v ponuke pre spotrebiteľa sa nachádzal 1 druh výrobku (1 ks maják, výstražné magnetické stroboskopické svetlo modrej farby pre automobil DC, 12V á 22 eur) v celkovej hodnote 22 eur, ktorý bol inšpektorom SOI odpredaný do kontrolného nákupu, napriek tomu, že ponuka zvláštnych výstražných svietidiel modrej farby, červenej farby alebo kombinácií červenej farby a modrej farby alebo zvláštnych výstražných znamení iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať, je zakázaná. Žalobcovi bola podľa § 108e ods. 2 zákona č. 725/2004 Z.z. uložená pokuta vo výške 3 000 eur. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal v podstate totožné dôvody, ako v správnej žalobe. O odvolaní rozhodol žalovaný, ktorý rozhodnutím číslo: SK/0146/99/2018 zo dňa 14.01.2019 (ďalej aj ako len „druhostupňové rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdil a odvolanie zamietol. Pred samotným správnym konaním vo veci bola v prevádzkarni žalobcu vykonaná kontrola, z ktorej mali vyplynúť okolnosti tvoriace právny základ pre nadväzujúce správne konanie a uloženie peňažnej pokuty žalobcovi.

4. Správnu žalobu, ktorou žalobca napadol druhostupňové rozhodnutie, ako aj prvostupňové rozhodnutie, odôvodnil žalobca najmä tým, že správny orgán, ktorý mu pokutu uložil, nemal vecnú príslušnosť na konanie. V súvislosti so skutkovým stavom namietal, že tento bol zistený nedostatočným spôsobom, keď kontrolný orgán v rozpore so zrejším označením dotknutého výrobku samotným výrobcom „Stroboskopické výstražné svetlo“, výrobok pomenoval ako 1 ks maják, výstražné magnetické stroboskopické svetlo modrej farby pre automobil DC, 12C á 22 eur, pričom mal za to, že predmetný výrobok spadá do kategórie takýchto zvláštnych výstražných svietidiel zrejme podľa § 22 zákona č. 725/2004 Z.z. Tvrdil - a to s odkazom na § 19 vyhlášky č. 464/2009 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevádzke vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách (ďalej len ako „vyhláška č. 464/2009 Z.z.“), že zvláštne výstražné svietidlá musia byť homologizované podľa konkrétnych technických požiadaviek (a/ predpisu EHK č. 65; b/ predpisu EHK č. 10 alebo osobitného predpisu; c/ predpisu EHK č. 26 alebo osobitného predpisu), pričom správne orgány žiadnym spôsobom nepreukázali, že dotknutý výrobok bol homologizovaný podľa predpisov EHK. V tejto súvislosti ďalej dôvodil, že nebolo následne jeho povinnosťou v rámci kontrolného nákupu požiadať kontrolný orgán o oprávnenie preukazujúce tú skutočnosť, že ide o osobu, ktorá môže zvláštne výstražné svietidlo podľa zákona používať. Namietal, že správne orgány sa nezaoberali navrhovaným dokazovaním najmä vo vzťahu k homologizácii tohto výrobku, reálnym označením výrobku a reálnym použitím výrobku. Ďalej žalobca označil konštatovanie žalovaného, že výrobok je vzhľadom na jeho technické parametre a konštrukčné prevedenie využiteľný pre použitie v automobile za irelevantné dodajúc, že sa jedná o pomocné svietidlo pre priemyselné zariadenia alebo napríklad blikajúci alarm po zlyhaní obvodu zopakujúc poučenie na obale daného výrobku, že tento nie je možné používať v premávke na pozemných komunikáciách.

5. Krajský súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, pretože mal za preukázané, že sporný tovar mal povahu stroboskopického výstražného svetla, resp. išlo o viacfunkčné výstražné svetlo, ďalej z návodu vyplýva, že výrobok sa nemá používať na cestných komunikáciách, pričom výstižnejšie je v českom preklade uvedené, že „Výrobek není schválen pro provoz na pozemních komunikacích v ČR!“. Z uvedeného je preto preukázané, že výrobok sa nemá používať na cestných komunikáciách, nie je homologizovaný a teda nie je určený pre vozidlá s právom prednostnej jazdy (§ 40 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z.).

6. V kontexte údajného porušenia § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z., krajský súd uvádza, že toto ustanovenie zakazuje uvádzať na trh SR, sprístupniť na trh SR alebo ponúkať zvláštne výstražné svietidlá modrej farby, červenej farby alebo kombinácií červenej farby a modrej farby alebo

zvláštne výstražné znamenia iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať. Osobitným predpisom je zákon č. 8/2009 Z.z., konkrétne je odkaz na ustanovenie § 40 ods. 2 a 3 tohto zákona, ktoré vymenúva vozidlá s právom prednostnej jazdy. Je teda nepochybné, že zákaz uvedený v ustanovení § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z. sa vzťahuje na sprístupnenie na trh a ponuku zvláštnych výstražných svietidiel, ktoré sa využívajú výlučne vo vozidlách s právom prednostnej jazdy. Inak povedané netýka sa to predaja výstražných svietidiel využiteľných v iných oblastiach, pričom skutočnosť, že výstražné svietidlo sa využíva aj v priemysle potvrdil aj sám žalovaný a rovnako bola táto skutočnosť potvrdená aj samotným výrobcom tohto tovaru.

7. Podľa názoru správneho súdu postihnúť žalobcu za neoverenie, či kupujúci je osobou oprávnenou používať tieto zariadenia podľa osobitného predpisu a teda osobou oprávnenou na kúpu daného výstražného svietidla, by prichádzalo do úvahy iba za predpokladu, že by kupujúci požadoval zvláštne výstražné svietidlo pre vozidlo s právom prednostnej jazdy (§ 40 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z.) a žalobca by mu sporný tovar aj napriek skutočnosti, že nebol určený na pozemnú komunikáciu, teda nebol homologizovaný predal alebo by žalobca kupujúcemu bez overenia predal zvláštne výstražné svietidlo, ktoré je určené na pozemnú komunikáciu a teda je homologizované v súlade s § 19 ods. 1 vyhlášky č. 464/2009 Z.z. Ani jeden z uvedených prípadov však nie je podložený obsahom inšpekčného záznamu.

8. Na základe vyššie uvedených skutočností, krajský súd dospel k názoru, že v danom prípade nebolo preukázané porušenie ustanovenia § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z. a preto pokiaľ konajúce orgány verejnej správy žalobcovi uložili pokutu podľa § 108e ods. 2 zákona č. 725/2004 Z.z. vec nesprávne právne posúdili, čo je dôvod na vyhovieť správnej žalobe podľa § 191 ods. 1 písm. c/ Správneho súdneho poriadku. Krajský súd tiež uviedol, že výsledok kontroly, tak ako je obsiahnutý v inšpekčnom zázname, nie je dostatočným skutkovým základom na uloženie pokuty, čo znamená, že žalobcovi pokuta za porušenie zákazu podľa § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z. nemala byť uložená. Ďalšie námietky prezentované žalobcom v súdnom konaní boli z pohľadu krajského súdu irelevantné, t.j. dôvodom pre zrušenie oboch rozhodnutí správnych orgánov bolo to, že tieto vec nesprávne právne posúdili.

9. V súhrne je preto možné ustáliť, že podľa názoru krajského súdu, žalobcom predané svetlo (počas realizácie kontrolného úkonu Inšpektorátom Slovenskej obchodnej inšpekcie) nie je svetlom majúcim osobitný právny režim a z tohto dôvodu nemal byť žalobca postihnutý ani za to, že neverifikoval, či kupujúci (inšpektori SOI v rámci kontrolného nákupu) majú oprávnenie na nákup takéhoto produktu s osobitným právnym režimom. Na tomto právnom základe potom krajský súd dospel aj k tomu, že podmienky na postihnutie žalobcu v deliktuálnom režime splnené neboli.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie k nej

10. Proti rozsudku krajského súdu podal včas (podaním zo dňa 07.08.2020, doručeným krajskému súdu dňa 12.08.2020) žalovaný (ďalej ako „sťažovateľ“), ktorý kasačnú sťažnosť odôvodnil § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“), t.j. nesprávnym právnym posúdením veci krajským súdom.

11. Nesprávne právne posúdenie veci, ako aj porušenie princípu právnej istoty, videl sťažovateľ v tom, že podľa neho je nesporné, že počas kontrolného nákupu dňa 27.09.2017 v prevádzkarni žalobcu mu bolo odpredané zvláštne výstražné svietidlo, ktorého predaj je iným osobám ako subjektom oprávnených na ich nákup, je zakázaný. Podľa názoru sťažovateľa je nesprávny právny názor krajského súdu, že to, či sa určité svietidlo považuje za zvláštne výstražné svietidlo alebo nie, je determinované tým, že daný produkt prešiel homologizačným procesom. Sťažovateľ mal za to, že tento názor krajského súdu je nesprávny, keďže by to vlastne znamenalo, že takéto produkty by mohli byť predávané (v rozpore so zákonom), a to fakticky obchádzaním zákona.

12. Sťažovateľ poukázal na to, že opodstatnenie vecného posúdenia skúmanej otázky je determinované tým, že použitie takéhoto svetla na verejných komunikáciách môže viesť napr. aj k odklonu povinností viažucich sa k premávke na pozemných komunikáciách. Aj preto je právna úprava koncipovaná tak, že majáky, stroboskopy určitých farieb a pod. môžu používať na komunikáciách len subjekty s príslušným povolením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

13. Skutočnosť, že predmetné svietidlo je potrebné považovať za zvláštne výstražné svietidlo (podľa osobitných právnych predpisov) odôvodňuje sťažovateľ aj tým, že hoci žalobcom predávaný produkt formálne homologizovaný nebol, povaha, vyhotovenie, ako aj určenie predmetného výrobku (najmä berúc do úvahy, že zakúpený produkt bol opatrený koncovkou na napájanie z automobilu 12V) jednoznačne indikuje, že ide o svietidlo, ktoré spadá do osobitnej kategórie svietidiel. Na tomto - podľa názoru sťažovateľa - nič nemení ani tvrdenie žalobcu, že k svietidlu môžu byť zakúpené ďalšie adaptéry, ktoré jeho použitie umožňujú aj na iný účel (ako na napojenie a použitie v osobnom motorovom vozidle). Podľa názoru sťažovateľa produkt, za predaj ktorého bol sťažovateľ postihnutý, spĺňa podmienky vymedzenia podľa § 40 zákona č. 8/2009 Z.z., resp. § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z.

14. Podľa názoru sťažovateľa preto nemôžu byť pochybnosti o tom, že svetelný zdroj, ktorý bol predaný inšpektorom Slovenskej obchodnej inšpekcie je osobitný druhom svietidla a žalobca sa dopustil protiprávneho konania, ak ho predal inšpektorom bez toho, aby verifikoval, či sa jedná o osoby, ktorým takýto produkt môže predať.

15. Sťažovateľ poukazuje na ďalšie skutočnosti, od ktorých odvíja účelovosť tvrdenia žalobcu, že sa nejedná o osobitné svietidlo, keď napr. poukazuje na to, že žalobca predmetný produkt nadobudol od svojho dodávateľa s takou špecifikáciou tovaru na faktúre, že sa jedná o viacfunkčné výstražné svetlo. Ďalej poukazuje na to, že prípadná analógia českého a slovenského textu na obale nie je relevantná, keďže uvedené štáty majú v tejto otázke rôznu právnu úpravu, ako aj to, že je možné pochybovať o tom, či predaný výrobok a súvisiaci obal korešpondujú, keď na obale je v maďarskom jazyku uvedené, že sa jedná o „forgólámpa sárga“ (kde slovo „sárga“ znamená „žlté“), pričom predané svietidlo bolo modré.

16. Sťažovateľ znehoval úvahu krajského súdu, ktorý svietidlo nepovažuje za osobitné výstražné svietidlo z dôvodu, že na obale je uvedené, že výrobok nie je určený na použitie na cestných komunikáciách. Argumentačne v tomto kontexte poukazuje sťažovateľ na to, že keby toto tvrdenie krajského súdu bolo správne, potom by mohol byť legálny aj predaj zbraní komukoľvek, ak by sa na produkt uviedla podobná informácia.

17. Z vyššie uvedených dôvodov sťažovateľ namietal, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konania a zároveň aby rozhodol o tom, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

18. Ku kasačnej sťažnosti sa podaním zo dňa 7. septembra 2020 vyjadril žalobca, ktorý podanú kasačnú sťažnosť považuje za nedôvodnú.

19. Uviedol, že popiera správnosť právneho výkladu sťažovateľa, keďže ak by tento mal byť správny, tak potom by každé „blikajúce“ svietidlo mohlo byť považované za zvláštne výstražné svietidlo podľa osobitných predpisov. Podľa názoru žalobcu, ak sa má svietidlo považovať za osobitný druh svetelného zdroja podľa § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z., musí jednoznačne na to spĺňať požiadavky tak v zmysle európskej, ako i vnútroštátnej legislatívy a v neposlednom rade musí byť spôsobilé na prevádzku vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách.

20. Žalobca mal za to, že keďže na dotknutom výrobku je výslovne uvedené upozornenie znejúce „Nepoužívať na pozemných komunikáciách“, potom uvedené znamená, že aj z tohto dôvodu nemôže byť tento produkt posudzovaný ako zvláštne výstražné svietidlo v zmysle zákona č. 725/2004 Z.z.

21. Žalobca poukázal na potvrdenie od výrobcu, podľa ktorého sa predmetný výrobok používa v priemysle - ako napr. blikajúci alarm po zlyhaní obvodu.

22. Ďalej tvrdil, že kasačný sťažovateľ samotným podaním zavádza kasačný súd, resp. „prekrúca“ dotknuté dôkazy, keď na strane jednej v kasačnej sťažnosti poukazuje na to, že svietidlo je použiteľné ako výstražné svietidlo v motorovom vozidle a na inom mieste uvádza, že predmetné výstražné svietidlo nespĺňa zákonom stanovené podmienky (a pod.).

23. Žalobca sa primárne z dôvodov uvedených vyššie domáhal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol, keďže len také rozhodnutie vo veci bude možné považovať za spravodlivé a súladné s princípom právnej istoty.

III.

Konanie na kasačnom súde, relevantné zistenia z administratívne spisu

24. Prejednávaná vec bola dňa 19.10.2020 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky - ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 6S - sp. zn.: 6Asan/19/2020. S účinnosťou ku dňu 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia (pod pôvodnou spisovou značkou).

25. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že dňa 27.09.2017 bola u žalobcu realizovaná kontrola Inšpektorátom Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj, z ktorej bol spísaný inšpekčný záznam. Z inšpekčného záznamu vyplýva, že žalobca mal v priestoroch prevádzky zvláštne výstražné svietidlo modrej farby (stroboskopické svetlo modrej farby pre automobil DS 12V), ktoré bolo predané kontrolórom prvostupňového správneho orgánu bez toho, aby žalobca zisťoval, či ide o subjekty oprávnené podľa osobitných právnych predpisov na používanie takéhoto svietidla. Proti inšpekčnému záznamu podal žalobca námietky, ktoré boli rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu (č. 2351/02/2017) zamietnuté.

26. Dňa 15.01.2018 vydal prvostupňový správny orgán oznámenie o začatí správneho konania (č.k. I/0592/02/2017). Prvostupňové správne konanie bolo ukončené vydaním rozhodnutia č. I/0592/02/2017 zo dňa 14.02.2018, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo správneho deliktu a bola mu uložená pokuta 3.000 Eur. Z výroku prvostupňového rozhodnutia vyplýva, že žalobcovi sa pokuta ukladá „pre porušenie zákazu uvádzať na trh Slovenskej republiky, sprístupniť na trh Slovenskej republiky alebo ponúkať zvláštne výstražné svietidlá modrej farby, červenej farby alebo kombinácií červenej farby a modrej farby alebo zvláštne výstražné znamenia iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať v zmysle § 23b ods. 2 písm. c) zákona č. 725/2004 Z.z.“. Skutkovú podstatu deliktu mal žalobca naplniť tým, že takéto svietidlo predal v rámci kontrolného nákupu inšpektorom prvostupňového správneho orgánu, t.j. iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať, pričom takýto úkon je zakázaný.

27. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré sťažovateľ zamietol a predmetným rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie vo veci, keď sťažovateľ v rámci odvolacieho konania nezistil žiadne také skutkové alebo právne okolnosti, ktoré by opodstatňovali vo

veci iný úkon ako zamietnutie odvolania a potvrdenie prvostupňového rozhodnutia. Sťažovateľ najmä potvrdil správnosť záverov prvostupňového konania a zákonnosť rozhodnutia.

IV.

Právne názory kasačného súdu, súvisiaca právna úprava

28. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 SPP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 137 SPP)

29. Úlohou najvyššieho správneho súdu bolo primárne posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu, ktorý po preskúmaní prvostupňového a druhostupňového správneho rozhodnutia dospel k záveru, že svetelný zdroj, ktorý bol dňa 27.09.2017 predaný inšpektorom prvostupňového správneho nespĺňa podmienky zvláštneho výstražného svetidla, a preto sa žalobca nemohol dopustiť protiprávneho konania tým, že ho predal subjektom, ktoré nespĺňajú zákonné predpoklady na používanie takéhoto svetidla na pozemných komunikáciách podľa osobitného právneho predpisu.

30. Kasačný súd v rámci rozhodovania o podanej kasačnej sťažnosti vychádzal najmä z nasledovných ustanovení všeobecne záväznej právnej úpravy:

31. Podľa § 2 písm. k/ zákona č. 128/2002 Z.z. kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, dodržiavanie povinností pri uvedení na trh a sprístupnení na trhu typu vozidla, systému, komponentu, samostatnej technickej jednotky, nebezpečnej časti alebo vybavenia a spaľovacieho motora necestných pojazdných strojov podľa osobitných predpisov.

32. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje vnútorný trh podľa § 2 a podľa osobitných predpisov.

33. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z.z. v premávke na pozemných komunikáciách sa môžu podľa osobitného predpisu prevádzkovať vozidlá, ktoré sú vybavené zariadeniami umožňujúcimi používanie zvláštnych výstražných svetiel alebo zvláštnych výstražných znamení.

34. Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 725/2004 Z.z. okruh vozidiel používajúcich zvláštne výstražné svetlá oranžovej farby a podrobnosti o schvaľovaní zvláštnych výstražných svetiel a zvláštnych výstražných znamení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

35. Podľa § 23b ods. 2 písm. c/ zákona č. 725/2004 Z.z. je zakázané uvádzať na trh Slovenskej republiky, sprístupniť na trh Slovenskej republiky alebo ponúkať zvláštne výstražné svetidlá modrej farby, červenej farby alebo kombinácií červenej farby a modrej farby alebo zvláštne výstražné znamenia iným osobám ako tým, ktoré môžu tieto zariadenia podľa osobitného predpisu používať.

36. Podľa § 101a zákona č. 725/2004 Z.z. Slovenská obchodná inšpekcia vykonáva dohľad nad trhom a ukladá pokuty podľa § 108b a 108c; inak pri výkone dohľadu postupuje primerane podľa osobitných predpisov.

37. Podľa § 108d ods. 1 zákona č. 725/2004 Z.z. dohľad nad trhom na účely tohto zákona je aj kontrola dodržiavania zákazov ustanovených v § 23b.

38. Podľa § 108e ods. 2 zákona č. 725/2004 Z.z. pokutu od 3 000 eur do 50 000 eur uloží Slovenská obchodná inšpekcia tomu, kto poruší niektorý zákaz ustanovený v § 23b.

39. Podľa § 108e ods. 3 zákona č. 725/2004 Z.z. pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

40. Podľa § 109 ods. 1 zákona č. 725/2004 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, 42) ak tento zákon neustanovuje inak.

41. Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. vozidlá s právom prednostnej jazdy sú vozidlá

- a) ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, ozbrojených zborov, Vojenskej polície, Vojenského spravodajstva a civilnej ochrany obyvateľstva, ktoré určí príslušný minister,
- b) Hasičského a záchranného zboru, ostatných hasičských jednotiek, Horskej záchrannej služby, záchrannej zdravotnej služby a banskej záchrannej služby pri plnení úloh spojených so záchranou života a zdravia osôb alebo materiálnych hodnôt,
- c) Slovenskej informačnej služby, ktoré určí riaditeľ Slovenskej informačnej služby,
- d) Národnej rady Slovenskej republiky pri preprave ústavných činiteľov alebo členov zahraničných delegácií a pri plnení úloh spojených s takou prepravou,
- e) vlády Slovenskej republiky pri preprave ústavných činiteľov alebo členov zahraničných delegácií a pri plnení úloh spojených s takou prepravou,
- f) Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky pri preprave ústavných činiteľov alebo členov zahraničných delegácií a pri plnení úloh spojených s takou prepravou,
- g) Ústavného súdu Slovenskej republiky pri preprave jeho predsedu,
- h) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri preprave jeho predsedu,
- i) Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky pri preprave jeho predsedu,
- j) Národného bezpečnostného úradu pri preprave jeho riaditeľa,
- k) Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri preprave generálneho prokurátora,
- l) obecnej polície, ktoré určí obec.

42. Podľa § 19 ods. 1 vyhlášky č. 464/2009 Z. z. účinnej do 20. mája 2018 zvláštne výstražné svietidlá musia byť homologizované podľa týchto technických požiadaviek:

- a) predpisu EHK č. 65,
- b) predpisu EHK č. 10 alebo osobitného predpisu,
- c) predpisu EHK č. 26 5) alebo osobitného predpisu.

43. Kasačný súd v prvom rade uvádza, že posudzovaná vec sa v kontexte argumentácie účastníkov konania a právnych úvah krajského súdu javí ako právny konflikt medzi formálnym vnímaním pojmu zvláštne výstražné svietidlo a materiálnym vnímaním tohto pojmu.

44. Žalobca (a v zhode s ním aj krajský súd) má za to, že predmetné svietidlo nie je zvláštnym výstražným svietidlom, a to primárne z dôvodu, že nebolo homologizované pre trh Slovenskej republiky, resp. z dôvodu, že podľa návodu (opisu na obale) nie je určené pre vozidlá s právom prednostnej jazdy (podľa § 40 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z.), ako aj z dôvodu, že na faktúre, ktorou žalobca tovar nadobudol je uvedené, že sa jedná o stroboskopické výstražné svetlo - viacfunkčné výstražné svetlo.

45. Sťažovateľ však má za to, že z materiálneho hľadiska sa jedná o zvláštne výstražné svietidlo, pričom je fakticky irelevantné, či bol tento produkt homologizovaný pre potreby slovenského trhu alebo nie, ako aj to, ako je označený na nadobúdacej faktúre, resp. ako je špecifikovaný na obale.

46. Kasačný súd v prvom rade uvádza, že sa nestotožňuje s názorom krajského súdu, že samotný proces homologizácie by mal byť určujúcim kritériom toho, či sa jedná alebo nejedná o zvláštne výstražné svietidlo - v kontexte prípadného deliktuálneho konania žalobcu.

47. Ustanovenie § 19 ods. 1 vyhlášky 464/2009 Z.z. síce určuje, že zvláštne výstražné svietidlá musia byť homologizované, to však neznamená, že svetelný zdroj, ktorý homologizačným konaním neprešiel, nemôže byť vnímaný ako zvláštne výstražné svietidlo (v kontexte prípadného protiprávneho konania subjektu, ktorý takéto výstražné svietidlo predáva).

48. Podľa názoru kasačného súdu rozdiel medzi homologizovaným a nehomologizovaným zvláštnym výstražným zariadením spočíva práve v tom, že kým prvé spĺňa technické predpoklady pre realizáciu súvisiacich formálno-právnych úkonov (napr. pre účely návrhu a montáž zvláštnych výstražných svetiel podľa § 42 vyhlášky č. 131/2018 Z.z. a § 27 vyhlášky č. 134/2018 Z.z.), druhá kategória svetidiel túto podmienku nespĺňa, a preto by napr. návrhu na jeho montáž na osobné motorové vozidlo nemohlo byť vyhovené, keďže absencia homologizácie by bránila kladnému vybaveniu takéhoto návrhu.

49. Z uvedeného vyplýva, že z týchto dôvodov je potom bezpredmetné aj to, aký text je uvedený na obale svetidla, resp. či je tam uvedené, že svetidlo nie je vhodné na používanie v rámci cestných komunikácií. Takéto deklaratórne vyhlásenie podľa kasačného súdu nie je ničím iným ako dôsledkom toho, že dané svetidlo nebolo homologizované, a preto nie je vhodné na použitie na pozemných komunikáciách. Kasačný súd teda absenciu homologizačného procesu a informáciu na obale o nemožnosti použitia daného svetidla na pozemných komunikáciách (ako zvláštneho výstražného svetidla) vníma ako spojený kvalitatívny prvok. Informácia na obale výrobku (o tom, že tento nie je vhodný na použitie v rámci cestnej premávky) preto podľa názoru kasačného súdu nie je „ďalším dôkazom“ toho, že by predmetné svetidlo nebolo možné vnímať ako „zvláštne výstražné svetidlo“ pre účely § 23b ods. 2 vyhlášky č. 464/2009 Z.z., ale ide o priamy dopad toho, že svetidlo nebolo homologizované.

50. V tejto súvislosti najvyšší správny súd uvádza, že v prípade vecí, u ktorých platí osobitná právna regulácia obchodovania s nimi, neviaže sa tento právny režim na formálne označenie tovaru, ale na materiálnu stránku produktu. Hoci sťažovateľom použitá analógia sa javí ako výklad ad absurdum (obchodovanie so zbraňami), v tejto argumentácii je možné badať racionálny základ, keď sťažovateľ uvádza, že obchodovanie so zbraňou, resp. jej predaj nebude legálny len preto, že výrobca, príp. predávajúci uvedie na zbraň, že sa o zbraň nejedná.

51. Kasačný súd ako dôkazu o tom, že sa nejedná o osobitný druh svetidla nemohol prisvedčiť ani na základe toho tvrdenia, že faktúra ako daňový doklad, na základe ktorého bolo svetidlo dodané žalobcovi, nevymedzuje tento tovar ako zvláštne výstražné svetidlo. Špecifikácia tovaru, ktorý je predmetom obchodnej transakcie na jednotlivých daňových dokladoch nemá záväznú povahu z hľadiska skutočného typologického zariadenia tovaru. Navyše - paradoxne - prívlastok „viacfunkčné“ použitý na faktúre môže indikovať niekoľko účelov, na ktoré môže byť svetidlo použité.

52. V tomto smere kasačný súd poukazuje na to, že hoci mu neprináleží vyslovovať špekulatívne úvahy o argumentácii žalobcu, jeho tvrdenie o tom, že ide o svetidlo, ktoré má byť používané v priemysle napr. pri elektrických skratoch, pôsobí pochybne, ak sa prihliadne na skutočnosť, že žalobca tovar predáva v rámci svojho podnikania s autosúčiastkami a zároveň samotné svetidlo z hľadiska prípojky bolo konštrukčne uspošobené na použitie v motorovom vozidle (12V).

53. Pre úplnosť kasačný súd uvádza, že zákon 757/2004 Z.z., v ktorom je vymedzená skutková podstata, za ktorú bol žalobca postihnutý (§ 23b ods. 2), neobsahuje taxatívne, resp. exaktné legálne vymedzenie pojmu „zvláštne výstražné svetidlo“, a preto podľa názoru kasačného súdu, nie je bez ďalšieho vylúčené, aby túto podmienku spĺňalo aj svetidlo, ktoré nebolo homologizované, a ktoré na balení obsahuje vyhlásenie výrobcu/dovozcu a/alebo predávajúceho, že daný produkt nie je možné použiť na prevádzku v rámci pozemných komunikácií.

54. V tejto súvislosti nie je možné opomenúť, že samotné používanie zvláštneho výstražného svetidla je inštitútom, prostredníctvom ktorého sa realizujú aj partikulárne verejné záujmy a jeho používanie poskytuje oprávneným osobám privilegovaný status, napr. v tom zmysle, že tieto majú možnosť za splnenia zákonných podmienok nedodržať (priame) predpisy na úseku premávky na pozemných komunikáciách. Je preto verejným záujmom aj to, aby prípadné riziko zneužívania takýchto zariadení (a to bez ohľadu na to, či formálne boli alebo neboli homologizované) bolo čo najviac redukované.

55. Za daných okolností sa preto kasačnému súdu právny názor krajského súdu o tom, že sa v súdnej veci nejedná o zvláštne výstražné svietidlo podľa § 23b ods. 2 písm. c/, a teda že neboli splnené podmienky na postih žalobcu, javí ako predčasný. Podľa názoru kasačného súdu, krajský súd pri testovaní toho, či predmetné svietidlo relevantnú podmienku spĺňa, prihliadal výlučne na vybrané formálne aspekty, ktoré navyiac bez ďalšieho nevylučujú, že by sa v súdnej veci mohlo jednať o zvláštne výstražné svietidlo, na predaj ktorého - vo vzťahu ku kontrolórom prvostupňového správneho orgánu - žalobca nebol oprávnený.

56. Z dôvodov uvedených vyššie, najvyšší správny súd kasačnej sťažnosti sťažovateľa vyhovel.

57. Úlohou krajského súdu bude v novom konaní verifikovať, či Právny poriadok Slovenskej republiky obsahuje legálne vymedzenie pojmu „zvláštne výstražné svietidlo“ pre účely § 23b ods. 2 písm. c/. Ak áno, krajský súd berúc do úvahy túto legálnu definíciu posúdi a odôvodní, či v súdnej veci svietidlo predmetné kritériá spĺňa. V prípade, že krajský súd dospeje k záveru, že právny poriadok legálnu definíciu pojmu „zvláštne výstražné svietidlo“ neobsahuje, poskytne výklad tohto inštitútu ako neurčitého pojmu a na základe tohto výkladu opätovne rozhodne vo veci samej. Kasačný súd uvádza, že posúdenie toho, či predmetné svietidlo spĺňa podmienky osobitného výstražného svietidla bude následne determinovať aj to, či na strane žalobcu existovala povinnosť pri predaji verifikovať, či osoba, ktorej predmetné svietidlo predáva, spĺňa osobitné predpoklady pre jeho nadobudnutie (kúpu) - podľa všeobecne záväznej právnej úpravy. Uvedené bude následne determinovať aj to, či konanie žalobcu (ktorý sporné svietidlo predal bez overenia osobitného statusu kupujúceho ako oprávneného subjektu) bude alebo nebude napĺňať znaky správneho deliktu, za ktorý bola žalobcovi sankcia uložená.

58. O trovách kasačného konania rozhodne krajský súd podľa § 467 ods. 3 SSP.

59. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal toto rozhodnutie jednomyseľne (§ 139 ods. 4 SSP), t.j. pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.